Dosarul nr. 3-46/2024
2-23177442-12-2-12122023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

29.01.2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Președintele ședinței, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Versavia Șumilin

examinînd în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către Victor Ciornîi împotriva Ministerului Muncii și protecției sociale, privind accesul la informație, încasarea prejudiciului material și moral,

a c o n s t a t a t :

La 12.12.2023, Victor Ciornîi a adresat Judecătoriei Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Muncii și protecției sociale, solicitând :

- A obliga pîrîtul să dea răspunsuri la petițiile sale și să elibereze informația solicitată;
- Încasarea din contul pîrîtului a prejudiciului moral în mărime de 23,000 lei; cheltuielile de transport 65 lei; 10,30 lei cheltuieli pentru serviciile poștale.

În susținerea acțiunii reclamantul a indicat următoarele : la 17.09.2023 s-a adresat cu petiție către Ministerul Muncii și protecției sociale cerînd ca să-i explice regulile de înregistrare în lista nevoiașilor de ajutor în perioada rece a anului 2023-2024.

Așteptînd o lună de zile și neprimind din partea pîrîtului nici un răspuns, a fost nevoit la 26.10.2023 (repetat) să trimită petiție în adresa acestuia, dar de data aceasta în formă de scrisoare recomandată.

Trecînd mai mult de o lună, de la pîrît nu a primit nici un răspuns, măcar în formă de stimă față de petiționar.

Invocînd prevederile art. 189 Cod Administrativ, solicită admiterea acțiunii.

Pârâtul, Ministerul Muncii și protecției sociale, a depus la 04.07.2024 referință pe marginea acțiunii deduse judecății, prin care a solicitat declararea acțiunii ca inadmisibilă, sau după caz respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată (f.d. 16-17).

În ședința de judecată, reclamantul, nu s-a prezentat, instanța, în temeiul art.218 lit. d) Cod Administrativ, a dispus soluționarea acțiunii în lipsă.

R/pîrîtului, Ministerul Muncii și protecției sociale – Ion Glavațchi, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii, de asemenea a menționat că urmare a depunerii de către reclamant a petiției, la 04.12.2023 a fost emis răspunsul C-2238/23, însă careva dovadă în sensul expedierii acestuia nu poate prezenta.

Examinând cererea de chemare în judecată, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu și interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată conchide că acțiunea reclamantului urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

Materialele cauzei denotă că, la 26.10.2023, Victor Ciornîi a adresat Ministerului Muncii și protecției sociale o sesizare cu următorul conținut : „Vă înștiințez, că pe data de 17.09.2023 am trimis în adresa voastră o cerere, ca să mă informați despre regulile de înregistrare în Lista nevoiașilor de ajutor în perioada rece a anului 2023-2024. Cu regret nu am primit din partea voastră nici un răspuns. Vă rog frumos, ca să-mi dați informația cerută, în caz contrar o să fiu nevoit să scriu plîngere la organele voastre mai superioare" (f.d.4, 5).

Iar la data de 12.12.2023, Victor Ciornîi s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată, solicitînd obligarea satisfacerii solicitărilor din petiţia expediată la data de 26.10.2023.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 64 Cod administrativ, (1) Autoritatea publică este obligată să soluţioneze o cerere potrivit competenţelor sale şi în termenul stabilit de lege. (2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 206 Cod administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru : b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

Conform art. 208 Cod administrativ, (3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Conform art. 209 Cod administrativ, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

(2) Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

(3) Pentru acţiunea în realizare, acţiunea în constatare şi acţiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acţiunii în contencios administrativ.

Conform art. 4 al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, (1) Oricine, în condiţiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi şi de a face cunoscute informaţiile oficiale.

Conform art. 5 al Legii nr. 982 din 11.05.2000, (2) Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sînt : c) persoanele fizice şi juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituţia publică, sînt abilitate cu gestionarea unor servicii publice şi culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informaţii oficiale.

Conform art. 7 al Legii nr. 982 din 11.05.2000, (1) Exercitarea dreptului de acces la informaţie poate fi supusă doar restricţiilor reglementate prin lege organică şi care corespund necesităţilor : a) respectării drepturilor şi reputaţiei altei persoane; b) protecţiei securităţii naţionale, ordinii publice, ocrotirii sănătăţii sau protecţiei moralei societăţii.

(2) În conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, accesul la informaţiile oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepţia :

a) informaţiilor atribuite la secret de stat, reglementate prin lege organică, a căror divulgare neautorizată sau pierdere poate aduce atingere intereselor şi/sau securităţii Republicii Moldova;

b) informaţiilor confidenţiale din domeniul afacerilor, prezentate instituţiilor publice cu titlu de confidenţialitate, reglementate de legislaţia privind secretul comercial, şi care ţin de producţie, tehnologie, administrare, finanţe, de altă activitate a vieţii economice, a căror divulgare (transmitere, scurgere) poate atinge interesele întreprinzătorilor;

c) informaţiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viaţa privată a persoanei, protejată de legislaţia privind protecţia datelor cu caracter personal;

d) informaţiilor ce ţin de activitatea operativă şi de urmărire penală a organelor de resort, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informaţii ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfăşurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă şi imparţială a cazului său, ori ar pune în pericol viaţa sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislaţie;

e) informaţiilor ce reflectă rezultatele finale sau intermediare ale unor investigaţii ştiinţifice şi tehnice şi a căror divulgare privează autorii investigaţiilor de prioritatea de publicare sau influenţează negativ exercitarea altor drepturi protejate prin lege.

Conform art. 10 al Legii nr. 982 din 11.05.2000, (1) Persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie.

(2) Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decît în condiţiile legii.

(3) Orice persoană care solicită acces la informaţii în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia de a-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

Conform art. 15 al Legii nr. 982 din 11.05.2000, (1) Cererile scrise cu privire la accesul la informaţie vor fi înregistrate în conformitate cu legislaţia cu privire la registre şi petiţionare.

(2) Cererile respective vor fi examinate şi satisfăcute de funcţionarii publici responsabili de furnizarea informaţiilor.

(3) Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepţionarea şi conştientizarea acestora.

Conform art. 16 al Legii nr. 982 din 11.05.2000, (1) Informaţiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziţia solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai tîrziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informaţie.

(2) Termenul de furnizare a informaţiei, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituţiei publice dacă:

a) cererea se referă la un volum foarte mare de informaţii care necesită selectarea lor;

b) sînt necesare consultaţii suplimentare pentru a satisface cererea.

(3) Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informaţiei şi despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului iniţial.

Conform art. 17 al Legii nr. 982 din 11.05.2000, Cererea de furnizare a informaţiei poate fi readresată altui furnizor, cu informarea obligatorie a solicitantului în decurs de 3 zile lucrătoare de la momentul primirii cererii şi cu acordul solicitantului, în următoarele cazuri:

a) informaţia solicitată nu se află în posesia furnizorului sesizat;

b) informaţia solicitată deţinută de alt furnizor ar satisface mai deplin interesul faţă de informaţie al solicitantului.

Conform art. 23 al Legii nr. 982 din 11.05.2000, (1) În cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă. (2) Sesizarea instanţei de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informaţii sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informaţii a atacat anterior acţiunile furnizorului de informaţii pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informaţii şi/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească.

Având în vedere că, Ministerul Muncii și protecției sociale, nu a furnizat informația solicitată de către reclamant, or careva probe în acest sens primul nu a prezentat, fapta respectivă denotă cu suficientă certitudine că furnizorul de informații nu și-a exercitat în conformitate cu competențele care îi revin, obligația să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal, după cum statuează dispozițiile art. 11 Legea nr.982 din 11.05.2000, se impune soluția în sensul admiterii acțiunii.

În partea ce ține de scrisoarea prezentată de către reprezentantul pîrîtului și anume scrisoarea nr. C-2238/23 din 04.12.2023, instanța constată că careva dovadă a expedierii a acesteia în adresa reclamantului

la materialele cauzei lipsește, or însăși r/pîrîtului a confirmat în ședința de judecată faptul că ccareva dovadă în sensul expedierii acestuia nu poate prezenta.

Referitor la pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, instanța o consideră neîntemeiată și pasibilă de respingere din următoarele considerente.

La examinarea cerinței privind compensarea prejudiciului moral instanța conchide că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Prin prisma art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Instanța reţine că, obligaţia de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită partea vătămată, de aceea în cerere despre compensarea prejudiciului moral trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza a căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţele morale (psihice) sau fizice, prin care se manifestă acestea.

Astfel la determinarea mărimii compensaţiei pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în consideraţie atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferinţelor psihice sau fizice părţii vătămate, cât şi datele obiective care certifică acest fapt.

Prin urmare raportînd norma indicată supra și ținînd cont de faptul că reclamantul nu a probat cauzarea din partea pîrîtului a unor suferințe psihice sau lezarea unor alte drepturi nepatrimoniale ce urmează a fi compensate în bani, instanța va respinge pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

Referitor la solicitarea reclamantului cu privire la încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de : transport 65 lei și 10,30 lei cheltuieli pentru serviciile poștale, instanța reține că acestea nu se referă la cheltuieli de judecare a cauzei prevăzute la art. 90 Cod de procedură civilă, motiv din care cerința respectivă urmează a fi respinsă.

Reieșind din circumstanțele de fapt constatate, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, instanța de judecată consideră necesar a admite parțial acțiunea reclamantului, cu obligarea Ministerului Muncii și protecției sociale de a furniza lui Victor Ciornîi informația solicitată prin cererea sa din 26.10.2023, precum și să ofere răspuns plenar la aceasta.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către Victor Ciornîi împotriva Ministerului Muncii și protecției sociale, privind accesul la informație, încasarea prejudiciului material și moral, ***se admite parțial***.

Se obligă Ministerul Muncii și protecției sociale de a furniza lui Victor Ciornîi informația solicitată prin cererea sa din 26.10.2023.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru